

Basis Kwalificatie Onderwijs

Op 2 februari jl. ontving Laura Batstra de prijs voor Docent van het Jaar. Maar wat betekent als docent goed onderwijs geven nu eigenlijk precies? ESI probeert een antwoord op die vraag te geven met de BKO: Basis Kwalificatie Onderwijs.

Wat maakt een docent een goede docent? Hoe waarborg je docentkwaliteit? Wat zijn de minimumeisen waaraan een docent moet voldoen? Dat zijn de vragen waar Jaap Mulder van het ESI (Educational Support en Innovation: voorheen onderdeel van het UOCG) zich sinds 2009 mee bezighoudt. “Je kunt bijvoorbeeld heel economisch zeggen dat docentkwaliteit betekent dat je goede onderwijsrendementen hebt. Of dat je de kwaliteit van een docent kunt meten met studentevaluaties, of zo’n verkiezing als de Docent van het Jaar. Het percentage docenten met een Basis Kwalificatie Onderwijs als maatstaf van docentkwaliteit zou ook zo’n antwoord kunnen zijn. Maar natuurlijk is het antwoord op die vraag niet zo makkelijk: het is meer dan dat alleen.”

Bewijs van bekwaamheid

De Basiskwalificatie Onderwijs werd in 2008 bedacht als kwalificatiesysteem voor docenten in het wetenschappelijk onderwijs. Er moest een criterium komen om de didactische bekwaamheid van docenten te waarborgen. Het gaat om een landelijk fenomeen: docenten die aan het BKO voldoen zijn niet alleen bekwaam om aan de RUG college te geven, maar kunnen hiermee ook bij andere universiteiten in Nederland aan de slag.

“Nieuwe docenten vinden het steeds normaler dat je voor wetenschappelijk onderwijs een bewijs van bekwaamheid zou moeten halen. Om les te geven op de basisschool doe je een opleiding van vier jaar, voor het voortgezet onderwijs ben je met een educatieve master ook anderhalf tot twee jaar bezig.”

Docente Marion van Rijssel (Faculteit Wetenschap en Natuurwetenschappen), die in januari

Laura Batstra (l) ontvangt de prijs van rector magnificus Elmer Sterken.

haar certificaat door de rector magnificus uitgereikt kreeg: “Omdat je alle vaardigheden afvinkt, weet je dat je aan het einde jezelf docent kunt noemen.”

Alle nieuwe docenten aan de RUG worden geacht een BKO-certificaat te halen. Voor de zittende docenten streeft de RUG ernaar dat op 1 januari 2016 80% van de docenten gecertificeerd is.

Direct toepasbaar

Het BKO-traject voor nieuwe docenten bestaat uit drie fasen. Eerst worden docenten getraind in basisvaardigheden: bijvoorbeeld toetsen, evalueren, het inrichten van hun vakken, individuele begeleiding van studenten bij bijvoorbeeld scripties en het gebruik van ICT-faciliteiten als Nestor.

Daarna volgt het opbouwen van een eigen portfolio. Daarbij staat het eigen vak centraal. Docenten voeren twaalf opdrachten uit, van het meekijken met een collega tot het maken van een compleet en onderbouwd onderwijskundig ontwerp van het vak.

Voor deelnemende docent Mladen Popovic van

de faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap was dat één van de sterkste punten van het BKO-traject: “Je bent niet alleen theoretisch in een vacuüm bezig, zeg maar droog zwemmen, maar je past het direct toe op de vakken die je geeft.” Tot slot wordt tijdens een feestelijke ceremonie een certificaat uitgereikt.

Registratie

Daarnaast loopt een project van de BKO-registratie: docenten die al meer dan vijf jaar aan de RUG werken en nu een Basiskwalificatie moeten halen. Hier en daar stuiten die plannen op weerstand. Jaap Mulder: “Docenten zeggen: ik zit hier al 25 jaar. Waarom zou ik me nu plotseling moeten bewijzen? Maar wij gaan er vanuit dat 90% van de docenten al voldoet aan de BKO-eisen. Het zal goede docenten geen enkele moeite kosten dit met een registratieprocedure ook aan te tonen. Daarmee draag je bij aan een goede onderwijscultuur.”

Volgend jaar wordt ook de Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO) opgezet, voor zeer goede docenten die leidinggevende taken willen oppakken en jongere collega’s begeleiden. Binnen dit programma kunnen ze zich bezig houden met onderwijsvernieuwing en het herontwerpen van studieonderdelen. Het is de bedoeling dat er, in plaats van een “one size fits all”-scholing, steeds meer variatie in trajecten komt zodat ze op maat toegesneden kunnen worden. “Je ziet nu al dat de verschillende faculteiten de BKO-registratie heel anders willen regelen. Binnen een bepaalde bandbreedte is heel veel mogelijk.”

- Meer informatie over ESI: www.rug.nl/cit/esi
- Meer informatie over BKO: www.youtube.com/watch?v=I-DnFK72bBM